

Kabinet-Rutte III (2017-2022)

Dit kabinet van [VVD](#), [D66](#), [CDA](#) en [ChristenUnie](#) kwam na de tot dan langste formatie sinds 1945 tot stand. Zeven maanden na de [verkiezingen van 15 maart 2017](#) stond er een opvolger van het [kabinet-Rutte II](#) op het bordes. Voor premier [Mark Rutte](#) was het de derde keer dat hij een kabinet leidt. Het kabinet bood op 15 januari 2021 ontslag aan, vanwege de harde conclusies van het [parlementair onderzoek kinderopvangtoeslag](#). Hiermee werd het kabinet, en de leden hiervan, demissionair. Deze demissionaire periode zou 360 dagen duren, een record.

© Valerie Kuypers

Voorste rij v.l.n.r.: Zijlstra, Ollongren, Rutte, koning Willem-Alexander, D...

▼ [Lees meer](#)

De voornaamste doelstellingen van dit kabinet zijn de verbetering van de positie van middeninkomens, het halen van klimaatdoelstellingen, investeren in veiligheid en onderwijs en het herstel van vertrouwen van burgers.

Het kabinet trad op 26 oktober 2017 aan als opvolger van het [kabinet-Rutte II](#) en werd op 10 januari 2022, na de langste formatie ooit, opgevolgd door het [kabinet-Rutte IV](#).

Inhoud

1. [Formatie, regeerakkoord en regeringsverklaring](#)
2. [Data en zittingsduur](#)
3. [Samenstelling kabinet](#)
4. [Wijziging in de samenstelling van het kabinet](#)
5. [Zetelverdeling in parlement en kabinet](#)
6. [Wetgeving](#)
7. [Bijzonderheden](#)
8. [Troonrede](#)

1. Formatie, regeerakkoord en regeringsverklaring

Formatie

De formatie 2017 stond aanvankelijk in het teken van vorming van een kabinet van VVD, D66, CDA en [GroenLinks](#). Daartoe werden twee pogingen ondernomen, maar op 12 juni concludeerde informateur [Tjeenk Willink](#) dat een geschil over het migratiebeleid definitief een onoverkomelijk probleem opleverde. Nadat er geen mogelijkheden bleken tot de formatie van een kabinet van VVD, D66, CDA en GroenLinks of een combinatie met [PVV](#), [SP](#) of [PvdA](#) werd na ongeveer 100 dagen formeren de weg geopend naar onderhandelingen over een formatie van het 'motorblok' (VVD, D66 en CDA) met de ChristenUnie onder leiding van informateur [Gerrit Zalm](#).

Regeerakkoord en regeringsverklaring

Op 10 oktober 2017 sloten de onderhandelende partijen het regeerakkoord '[Vertrouwen in de toekomst](#)'. Op 1 november 2017 legde premier Rutte de [regeringsverklaring](#) af.

2. Data en zittingsduur

datum	wat	tot en met	dagen
26 oktober 2017	Beëdiging nieuwe bewindslieden, aantreden kabine	15 januari 2022	1.177
15 januari 2021	Ontslag gevraagd, kabinet demissionair	09 januari 2022	360
	Totale zittingsduur kabinet		1.537

3. Samenstelling kabinet

Minister-President

[Drs. M. Rutte](#) (vvd)

Viceminister-president

[Drs. K.H. Ollongren](#) (d66) (26 oktober 2017 - 1 november 2019)

[H.M. de Jonge](#) (cda)

[Drs. C.J. Schouten](#) (christenunie)

[Drs. W. Koolmees](#) (d66) (1 november 2019 - 14 mei 2020)

[Drs. K.H. Ollongren](#) (d66) (14 mei 2020 - 10 januari 2022)

Algemene Zaken

minister: [Drs. M. Rutte](#) (vvd)

Buitenlandse Zaken

minister: [Drs. H. Zijlstra](#) (vvd) (26 oktober 2017 - 13 februari 2018)

minister a.i.: [S.A.M. Kaag](#) (d66) (13 februari 2018 - 7 maart 2018)

minister: [Drs. S.A. Blok](#) (vvd) (7 maart 2018 - 25 mei 2021)

minister: [S.A.M. Kaag](#) (d66) (24 mei 2021 - 17 september 2021)

minister a.i.: [Drs. Th.J.A.M. de Bruijn](#) (d66) (17 september 2021 - 24 september 2021)

minister: [Dr. H.P.M. Knapen](#) (cda) (24 september 2021 - 10 januari 2022)

minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

minister: [S.A.M. Kaag](#) (d66) (26 oktober 2017 - 29 mei 2021)

minister: [Drs. Th.J.A.M. de Bruijn](#) (d66) (10 augustus 2021 - 10 januari 2022)

Justitie en Veiligheid

minister: [Mr. F.B.J. Grapperhaus](#) (cda)

staatssecretaris: [M.G.J. Harbers](#) (vvd) (26 oktober 2017 - 21 mei 2019)

staatssecretaris: [Mr. A. Broekers-Knol](#) (vvd) (11 juni 2019 - 10 januari 2022)

minister voor Rechtsbescherming

minister: [Drs. S. Dekker](#) (vvd)

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

minister: [Drs. K.H. Ollongren](#) (d66) (26 oktober 2017 - 1 november 2019)

minister: [Drs. R.W. Knops](#) (cda) (1 november 2019 - 14 april 2020)

minister: [Drs. K.H. Ollongren](#) (d66) (14 april 2020 - 10 januari 2022)

staatssecretaris: [Drs. R.W. Knops](#) (cda) (26 oktober 2017 - 1 november 2019)

staatssecretaris: [Drs. R.W. Knops](#) (cda) (14 april 2020 - 10 januari 2022)

minister voor de AIVD

minister: [Drs. A.Th.B. Bijleveld-Schouten](#) (cda) (1 november 2019 - 14 april 2020)

Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

minister: [Mr.Drs. I.K. van Engelshoven](#) (d66)

minister voor Basis en Voortgezet Onderwijs en Media

minister: [Drs. A. Slob](#) (christenunie)

Financiën

minister: [Mr. W.B. Hoekstra](#) (cda)

staatssecretaris: [Drs. M. Snel](#) (d66) (26 oktober 2017 - 18 december 2019)

staatssecretaris: [Drs. A.C. van Huffelen](#) (d66) (29 januari 2020 - 10 januari 2022)

staatssecretaris: [Dr. J.A. Vijlbrief](#) (d66) (29 januari 2020 - 10 januari 2022)

Defensie

minister: [Drs. A.Th.B. Bijleveld-Schouten](#) (cda) (26 oktober 2017 - 17 september 2021)

minister a.i.: [Mr. F.B.J. Grapperhaus](#) (cda) (17 september 2021 - 24 september 2021)

minister: [H.G.J. Kamp](#) (vvd) (24 september 2021 - 10 januari 2022)

staatssecretaris: [Drs. B. Visser](#) (vvd) (26 oktober 2017 - 31 augustus 2021)

Infrastructuur en Waterstaat

minister: [Drs. C. van Nieuwenhuizen-Wijbenga](#) (vvd) (26 oktober 2017 - 31 augustus 2021)

minister: [Drs. B. Visser](#) (vvd) (31 augustus 2021 - 10 januari 2022)

staatssecretaris: [Drs. S. van Veldhoven-van der Meer](#) (d66) (26 oktober 2017 - 1 november 2019)

staatssecretaris: [Drs. S. van Veldhoven-van der Meer](#) (d66) (14 april 2020 - 19 juli 2021)

staatssecretaris: [Drs. S.P.R.A. van Weyenberg](#) (d66) (10 augustus 2021 - 10 januari 2022)

minister voor Milieu en Wonen

minister: [Drs. S. van Veldhoven-van der Meer](#) (d66) (1 november 2019 - 14 april 2020)

Economische Zaken en Klimaat

minister: [Ir. E.D. Wiebes](#) (vvd) (26 oktober 2017 - 15 januari 2021)

minister: [Drs. C. van Nieuwenhuizen-Wijbenga](#) (vvd) (15 januari 2021 - 20 januari 2021)

minister: [B. van 't Wout](#) (vvd) (20 januari 2021 - 25 mei 2021)

minister: [Drs. S.A. Blok](#) (vvd) (25 mei 2021 - 10 januari 2022)

staatssecretaris: [Mr.Drs. M.C.G. Keijzer](#) (cda) (26 oktober 2017 - 25 september 2021)

staatssecretaris: [D. Yeşilgöz-Zegerius](#) (vvd) (25 mei 2021 - 10 januari 2022)

Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
minister: [Drs. C.J. Schouten](#) (christenunie)

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

minister: [Drs. W. Koolmees](#) (d66)
staatssecretaris: [Drs. T. van Ark](#) (vvd) (26 oktober 2017 - 9 juli 2020)
staatssecretaris: [B. van 't Wout](#) (vvd) (9 juli 2020 - 20 januari 2021)
staatssecretaris: [Drs. A.D. Wiersma](#) (vvd) (10 augustus 2021 - 10 januari 2022)

Volksgezondheid, Welzijn en Sport

minister: [H.M. de Jonge](#) (cda)
staatssecretaris: [Drs. P. Blokhuis](#) (christenunie)

minister voor Medische Zorg

minister: [Mr.Drs. B.J. Bruins](#) (vvd) (26 oktober 2017 - 19 maart 2020)
minister: [Drs. M.J. van Rijn](#) (pvda) (23 maart 2020 - 9 juli 2020)
minister: [Drs. T. van Ark](#) (vvd) (9 juli 2020 - 3 september 2021)

niet belast met een departement

minister: [Drs. K.H. Ollongren](#) (d66) (1 november 2019 - 14 april 2020)
minister: [B. van 't Wout](#) (vvd) (25 mei 2021 - 10 januari 2022)

4. Wijziging in de samenstelling van het kabinet

- **Zijlstra werd opgevolgd door Blok als minister van Buitenlandse Zaken**
Op 13 februari 2018 trad minister van Buitenlandse Zaken Halbe Zijlstra af, omdat zijn positie was aangetast door de onthulling dat hij in 2016 had gelogen over zijn aanwezigheid bij een bijeenkomst met de Russische president Poetin. Op 7 maart werd oud-minister Stef Blok zijn opvolger.
- **Harbers afgetreden als staatssecretaris van Justitie en Veiligheid**
Op 21 mei 2019 maakte staatssecretaris Mark Harbers in een Tweede Kamerdebat over de misdaadrapportage Vreemdelingenketen zijn aftreden bekend. Zijn ministerie had gegevens over zware misdrijven in de rapportage onder 'overige' gecategoriseerd, waardoor die cijfers leken te zijn verhuld. 11 juni volgde oud-Eerste Kamervoorzitter Ankie Broekers-Knol hem op.
- **Ollongren treedt tijdelijk terug als minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties**
Op 1 november 2019 trad Kajsa Ollongren vanwege ziekte terug als minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Tot zij terugkeerde, had dit gevolgen op verschillende plaatsen in het kabinet. Raymond Knops werd (tijdelijk) minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Wouter Koolmees nam de taak van vicepremier over. Stientje van Veldhoven-Van der Meer werd minister voor Milieu en Wonen en Ank Bijleveld kreeg de nieuwe post van minister voor de AIVD. Op 14 april 2020 werd situatie van voor 1 november 2019 hersteld, met dien verstande dat Koolmees nog tot 14 mei 2020 vicepremier bleef.

- **Snel afgetreden als staatssecretaris van Financiën**

Na eerder een motie van wantrouwen 'overleefd' te hebben, trad op 18 december 2019 staatssecretaris Menno Snel af vanwege de afhandeling van de affaire rond de kinderopvangtoeslag. Doorgeschoten antifraudebeleid door de Belastingdienst had vele honderden gezinnen in financiële problemen gebracht. Er was zowel kritiek op de informatievoorziening aan de Kamer als over de aanpak van de problemen. Doorslaggevend was de wijze waarop inzage van dossiers aan gedupeerden was uitgevoerd.

Op 29 januari 2020 werden [Alexandra van Huffelen](#) en [Hans Vijlbrief](#) tot nieuwe staatssecretarissen van Financiën benoemd.

- **Bruins neemt ontslag**

Op 19 maart 2020 nam minister Bruno Bruins ontslag vanwege gezondheidsproblemen. Op 23 maart 2020 werd PvdA'er Martin van Rijn voor drie maanden benoemd tot minister voor Medische Zorg. Hij werd opgevolgd door staatssecretaris Tamara van Ark (VVD) op 9 juli 2020. Haar post werd overgenomen door VVD-Tweede Kamerlid [Bas van 't Wout](#).

- **Wiebes neemt ontslag**

Op 15 januari 2021 nam minister Wiebes ontslag. Hij deed dit nadat het kabinet als geheel ontslag had aangeboden vanwege de toeslagenaffaire. Wiebes voelde als voormalig staatssecretaris van Financiën een speciale verantwoordelijkheid voor het drama. Hij werd opgevolgd door staatssecretaris Van 't Wout.

- **(tijdelijke) vervanging Van 't Wout**

Vanwege een burn-out liet minister Van 't Wout zich vanaf 24 mei 2021 vervangen door minister Blok. Diens taken als minister van Buitenlandse Zaken werden overgenomen door minister Kaag. Het VVD-Tweede Kamerlid Dilan Yesilgöz-Zegerius werd staatssecretaris voor klimaat en energie.

- **Drie nieuwe demissionaire bewindslieden**

Ter vervanging van de afgetreden Stientje van Veldhoven werd op 10 augustus 2021 D66-Tweede Kamerlid Steven van Weyenberg staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat. Zijn VVD-collega Dennis Wiersma werd die dag staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Minister Kaag legde haar ministerschap voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking neer en werd opgevolgd door haar partijgenoot Tom de Bruijn.

- **Van Nieuwenhuizen-Wijbenga neemt ontslag**

Op 31 augustus verzocht demissionair minister Cora van Nieuwenhuizen-Wijbenga aan de Koning om haar ontslag te verlenen als minister van Infrastructuur en Waterstaat. Zij had een nieuwe baan gevonden als voorzitter van Energie-Nederland, de branchevereniging van energiebedrijven. Zij werd opgevolgd door Barbara Visser, tot dan toe staatssecretaris van Defensie, die nog dezelfde dag beëdigd werd.

- **Van Ark neemt ontslag**
Op 3 September is [Tamara van Ark](#), demissionair Minister van Medische Zorg en Sport, opgestapt vanwege aanhoudende gezondheidsklachten. Minister De Jonge van Volksgezondheid en staatssecretaris Blokhuis nemen haar taken over.
- **Kaag en Bijleveld nemen ontslag**
Tijdens het debat over de problematisch verlopen evacuaties uit Afghanistan werd een motie van afkeuring ingediend tegen demissionair minister van Defensie Ank Bijleveld en demissionair minister van Buitenlandse Zaken Sigrid Kaag. Deze werd op 16 september 2021 aangenomen door de Tweede Kamer. Direct na de stemmingen trad Kaag af als minister. Bijleveld nam het besluit om op te stappen een dag later nadat er onrust was ontstaan binnen haar partij, het CDA, over haar aanblijven. Op 24 september werden twee 'oudgedienden' hun opvolger. Ben Knapen (CDA) op Buitenlandse Zaken en Henk Kamp (VVD) op Defensie.
- **Mona Keijzer weggestuurd**
Staatssecretaris Mona Keijzer van Economische Zaken en Klimaat (EZK) werd op 25 september 2021 weggestuurd als staatssecretaris nadat zij in een interview met *De Telegraaf* vraagtekens zette bij de noodzaak van de coronapas. In een verklaring liet premier Rutte weten dat haar uitspraken zich niet verdroegen met daarvoor genomen besluiten van de ministerraad. De voordracht tot ontslag vond plaats met instemming van minister Stef Blok van EZK en de drie viceminister-presidenten, onder wie CDA'er Hugo de Jonge.

5. Zetelverdeling in parlement en kabinet

De vier regeringspartijen kunnen samen slechts rekenen op de kleinst mogelijke meerderheid in zowel de Eerste als de Tweede Kamer.

	VVD	CDA	D66	Christen- Unie	Totaal
Kabinet: Ministers / (Staatssecretarissen)	6/(3)	4/(2)	4/(2)	2/(1)	16/(8)
Tweede Kamer op 26 oktober 2017	33*	19	19	5	76 (50,6%)
Tweede Kamer op 31 maart 2021	34	15	24	5	78 (52%)
Eerste Kamer tot 11 juni 2019	13	12	10	3	38 (50,6%)
Eerste Kamer vanaf 11 juni 2019	12	9	7	4	32 (42,6)

* Het lid Van Haga maakte sinds 24 september 2019 geen deel meer uit van de VVD-fractie, maar achtte zich aanvankelijk gebonden aan het regeerakkoord

6. Wetgeving

Het kabinet bracht tot nog toe wetten tot stand op het gebied van geestelijke gezondheidszorg, zorg voor verstandelijk gehandicapten en forensische zorg.

7. Bijzonderheden

Protocol afhandeling gaswinningschade

Op 31 januari 2018 werd overeenstemming bereikt met provinciale en gemeentelijke bestuurders uit Groningen over een protocol voor de volledige afhandeling van schade aan huizen en gebouwen als gevolg van de gaswinning in Groningen. Er komt een tijdelijke commissie mijnbouwschade Groningen, die onafhankelijk van NAM en overheid besluit over oorzaak van schades en de schadevergoeding.

Stopzetting gaswinning

Minister Wiebes kondigde op 28 maart 2018 aan dat de gaswinning in Groningen in hoog tempo zou worden afgebouwd. Uiterlijk in 2030 zou de gaskraan dicht worden gedraaid en een einde komen aan gaswinning. In september 2019 werd dat einde vervroegd naar 2022.

MH17

Naar aanleiding van bevindingen van het gezamenlijk onderzoeksteam (JIT) werd in mei 2018 mede door Australië Rusland aansprakelijk gesteld voor zijn aandeel in het neerhalen van vlucht MH17 in 2014. Voor de landen stond vast dat Rusland verantwoordelijk was door de inzet van een BUK-afweerinstallatie.

Kinderpardon

Vanwege bezwaren bij CDA, D66 en ChristenUnie tegen het toepassen van het kinderpardon, werd in januari 2019 tot aanpassing hiervan besloten.

- het kinderpardon wordt afgeschaft voor nieuwe gevallen
- de discretionaire bevoegdheid van de bewindspersoon voor asiel verdwijnt
- de IND krijgt extra geld om asielprocedures te versnellen
- Nederland vangt jaarlijks geen 750 maar 500 kwetsbare vluchtelingen op

Pensioenakkoord

In juni 2019 sloot het kabinet met sociale partners een voorlopig akkoord over aanpassing van het pensioenstelsel. Belangrijkste punten zijn: bevroering van de AOW-leeftijd en langzamere stijging van die leeftijd in de toekomst. flexibeler pensioenen voor mensen met zware beroepen en nieuwe spelregels voor pensioenfondsen waardoor dreigende kortingen van de baan zijn. Voor zzp'ers komt geen verplicht pensioen, maar komen er wel fiscale regeling om het aantrekkelijker te maken om een pensioen op te bouwen. Sociale partners bereikten in juni 2020 een akkoord over verdere uitwerking.

Klimaatakkoord

In juni 2019 presenteerde het kabinet plannen om de uitstoot van broeikasgassen in 2030 met 50 procent te verminderen ten opzichte van 1990. Bij de voorbereiding van de plannen waren meer dan 100 partijen betrokken. Belangrijke voorgestelde maatregelen zijn: geleidelijke verhoging van de belasting op gas, grotere bijdragen van bedrijven aan duurzame energie, invoering van een CO2-belasting vanaf 2021, stimulering van elektrisch autorijden en verduurzaming van de veestapel.

Aanpak stikstof/Pfas

Door uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State moesten diverse projecten worden stopgezet. Het gaat onder meer om projecten in bouw, veehouderij en infrastructuur. Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) verhindert activiteiten die tot extra stikstofuitstoot leiden. In oktober 2019 kwam het kabinet met een pakket maatregelen. Daarbij werd gekozen voor gebiedsgerichte aanpak. Boeren die willen stoppen krijgen steun en er wordt geïnvesteerd in natuurherstel. Er komen extra financiële middelen.

De aanwezigheid van de giftige stof Pfas in de bodem zorgde eveneens voor het stopzetten van bouwprojecten.

In november 2019 kwam het kabinet met noodmaatregelen om (voortzetting) van bouwprojecten mogelijk te maken. Zo ging de maximumsnelheid overdag naar 100 km p/u. Minister Schouten kwam met een wetsvoorstel.

GroEIFonds

In september 2020 presenteerden de ministers Hoekstra en Wiebes een Nationaal Groeifonds waaruit investeringen kunnen worden gedaan die bijdragen aan de economische groei en aan het behalen van klimaatdoelen.

Coronacrisis

Vanaf maart 2020 werden een reeks maatregelen genomen en van burgers gevraagd om de verspreiding van het coronavirus af te remmen en beheersbaar te houden. Op 15 maart besloot het kabinet tot sluiting voor drie weken van alle scholen en de horeca. Eerder waren bijeenkomsten (zoals concerten) met 100 mensen al afgeraden. De maatregelen werden de later verlengd; het afgelasten van evenementen zelfs tot 1 september. Wel gingen vanaf mei de basisscholen en kinderopvang weer deels open. Ook beperkingen voor het voortgezet onderwijs verdwenen. Per 1 juni werden maatregelen versoepeld in onder meer horeca en cultuur. Daarna volgden andere sectoren en werden reisbeperkingen verminderd.

Er werden verder maatregelen genomen om ondernemers en zzp'ers te ondersteunen. In mei volgde een tweede steunpakket voor het bedrijfsleven. Ook andere sectoren (zoals de cultuur) kregen financiële steun. In april werd besloten tussen de 2 en 4 miljard euro aan steun te verlenen aan Air France/KLM. In juni werd daarover een akkoord bereikt met de luchtvaartmaatschappij.

In oktober 2020 besloot het kabinet tot een gedeeltelijke 'lockdown' waarbij onder meer café's en restaurants werden gesloten, sportwedstrijden werden beperkt en het dragen

van een mondkapje in openbare binnenruimtes nagenoeg werd voorgeschreven. Dit was noodzakelijk vanwege een snelle stijging van het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames.

Vanwege het niet teruglopen en zelfs oplopen van de besmettingen gingen half december voor vijf weken nieuwe, strengere maatregelen in, zoals sluiten van scholen en niet-essentiële winkels. Later werd enige maanden een avondklok ingesteld. Het kabinet trof tevens voorbereiding om begin januari 2020 met vaccineren te kunnen beginnen.

Vanaf mei 2021 werden de maatregelen geleidelijk versoepeld en per 26 juni 2021 volgende grotere stappen. Daarna was er wel weer sprake van een toenemend aantal besmettingen. Na invoering van een coronapas (voor onder meer theater-, sport- en horecabezoek) en door een hoge vaccinatiegraad en teruglopend aantal ziekenhuisopnames konden per 25 september de meeste regels vervallen, zoals aanbeveling om thuis te werken en de onderlinge anderhalve meter afstand.

In november en december werden regels echter opnieuw verscherpt na olopemde besmettingen en ziekenhuisopnames. Vanwege de omikronvariant van het virus werd 18 december 2021 tot een lockdown van vier weken besloten.

Afghanistan

De machtsovername door de Taliban in Afghanistan in 2021 leverde direct gevaar op voor aanwezige Nederlanders en voor Afghanen die voor internationale missies werkten. Zowel de evacuaties als de opvang van asielzoekers leverden problemen op.

Kinderopvangtoeslagaffaire

Het harde fraudebeleid bij kinderopvangtoeslag leidde er tussen 2010 en 2019 toe dat duizenden gezinnen in ernstige problemen kwamen. Vooral door inspanningen van de Kamerleden Omtzigt en Leijten kwamen in 2019 omvang en aard van de affaire naar buiten. Het ging daarbij ook om het achterhouden van stukken in rechtbanken, etnische profilering en onvolledige informatie aan het parlement.

Een parlementaire ondervraging in 2020 bevestigde dit beeld en toonde aan dat ambtenaren en bewindspersonen signalen niet hadden opgepakt. Het kabinet besloot daarop de toegezegde compensatie sneller en simpeler te gaan verlenen, via een eerste generiek bedrag van € 30.000. In 2021 besloot het kabinet de publieke en private schulden van de gedupeerden over te nemen.

Op 15 januari 2021 bood het kabinet zijn ontslag aan naar aanleiding van deze affaire.

8. Troonrede

Onder verantwoordelijkheid van het kabinet-Rutte III werden vier troonredes uitgesproken.

[› Troonrede 2018](#)

- › Troonrede 2019
  - › Troonrede 2020
  - › Troonrede 2021 (kabinet demissionair)
-

Meer over

- › Profiel kabinet-Rutte III
  - › Kabinetten vanaf 2012 / Fragmentatie, maar stabiel
  - › Kabinetten 1945-heden
-

Bent u als journalist of wetenschapper op zoek naar statistische gegevens over personen uit het biografisch archief, bijvoorbeeld gemiddelde leeftijd, ervaring, herkomst, beroep, m/v of zittingsduur? De redactie van PDC kan deze gegevens onder voorwaarden beschikbaar stellen voor wetenschappelijk onderzoek en journalistieke publicaties. [Neem voor meer informatie contact op.](#)

Op bovenstaande tekst en gegevens zijn [auteursrechten van PDC](#) van toepassing; overname, in welke vorm dan ook, is zonder expliciete goedkeuring niet toegestaan. Ook de afbeeldingen zijn niet rechtenvrij.

© Stichting PDC - Alle rechten voorbehouden